PWYLLGOR RHANBARTH Y DE-ORLLEWIN CYMRU

ADRODDIAD I'R CYNULLIAD 2002 - 2003

Cyflwyniad

1. Mae Pwyllgor Rhanbarth y De-orllewin yn un o bedwar pwyllgor rhanbarth y Cynulliad a sefydlwyd o dan Reol Sefydlog 10.

2. Yn ôl Rheol Sefydlog 10.2

> "Bydd y pwyllgorau rhanbarth yn cynghori'r Cynulliad ynglyn â materion sy'n effeithio ar eu rhanbarthau, effaith polisïau'r Cynulliad yn y rhanbarthau hynny a gwaith cyrff cyhoeddus yno." Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor gyfarfod yn ei ranbarth o leiaf ddwywaith y flwyddyn.

3. Mae 17 o aelodau:

Peter Black	Gorllewin De Cymru	Democratiaid Rhyddfrydol
Nicholas Bourne	Canolbarth a Gorllewin Cymru	Y Ceidwadwyr
Alun Cairns	Gorllewin De Cymru	Y Ceidwadwyr
Cynog Dafis	Canolbarth a Gorllewin Cymru	Plaid Cymru
Andrew Davies	Gorllewin Abertawe	Llafur
Glyn Davies	Canolbarth a Gorllewin Cymru	Y Ceidwadwyr
Janet Davies	Gorllewin De Cymru	Plaid Cymru
Richard Edwards	Preseli Sir Benfro	Llafur
Delyth Evans	Canolbarth a Gorllewin Cymru	Llafur
Brian Gibbons	Aberafan	Llafur
Christine Gwyther	Gorllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro	Llafur
Edwina Hart	Gwyr	Llafur
Helen Mary Jones	Llanelli	Plaid Cymru
Dai Lloyd	Gorllewin De Cymru	Plaid Cymru
Val Lloyd	Dwyrain Abertawe	Llafur
Gwenda Thomas	Castell-nedd	Llafur
Rhodri Glyn Thomas	Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr	Plaid Cymru

4. Etholir Cadeiryddion Pwyllgorau rhanbarth yn flynyddol. Bu Rhodri Glyn Thomas AC yn cadeirio'r Pwyllgor tan fis Mai 2002, pan etholwyd Val Lloyd AC i'w olynu.

Cyfarfodydd

5. Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith ers mis Mai 2002.

Dull Gweithio

6. Yn gyffredinol, canolbwyntiodd y Pwyllgor ar drafodaethau cyhoeddus am bolisïau sy'n cael eu datblygu gan Lywodraeth Cynulliad Cymru neu adolygiadau sy'n cael eu cynnal gan y pwyllgorau pwnc. Mae'r cyhoedd wedi cael eu hannog i ofyn cwestiynau ac i gymryd rhan mewn trafodaethau ag aelodau'r Pwyllgor am y gwahanol bynciau.

Lleoliadau'r Cyfarfodydd

8. Mae'r Pwyllgor wedi parhau i gyfarfod mewn canolfannau cymunedol ac mewn lleoliadau y mae modd i'r cyhoedd gael mynediad atynt. Mae'r Clerc yn gofyn cyngor Aelod Cynulliad yr etholaeth ac unrhyw grwp mynediad ar gyfer pobl anabl wrth ddewis mannau cyfarfod. Cyfarfu'r Pwyllgor yn Hwlffordd (mis Mai), Penlan, Abertawe (mis Tachwedd) a Llangynydd (mis Ionawr).

Y Materion o Dan Sylw

9. Mae'r Pwyllgor wedi ymdrin ag ystod o eitemau agenda penodol ar draws holl rychwant cyfrifoldebau'r Cynulliad.

<u>Materion Anabledd</u>

10. Bu'r Pwyllgor yn trafod materion anabledd yn ei gyfarfod ar 24 Mai 2002. Roedd y drafodaeth wedi'i chynnal ar gais Edwina Hart, y Gweinidog sydd â chyfrifoldebau dros gyfle cyfartal, a oedd hefyd yn aelod o'r Pwyllgor. YN y cyfarfod Cafwyd cyflwyniad gan y Comisiwn Hawliau Anabledd ac roedd sefydliaday arbenigol yn gallu cyflwyno eu safbwyntiau i'r Pwyllgor.

<u>Ynni Adnewyddadwy</u>

11. Hefyd ym mis Mai, bu'r Pwyllgor yn trafod Adolygiad Pwyllgor Datblygu Economaidd y Cynulliad Cenedlaethol o Bolisi Ynni yng Nghymru a chlywodd sylwadau gan nifer o gyrff lleol a grwpiau sydd â diddordeb. Cafodd eu safbwyntiau, a rhai'r cyhoedd a gyfrannodd, eu bwydo yn ôl i Christine Gwyther, Cadeirydd y Pwyllgor Datblygu Economaidd, fel rhan o ymarfer ymgynghori'r Pwyllgor hwnnw.

Troseddu ac Anhrefn

12. Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd, bu'r Pwyllgor yn trafod materion troseddu ac anhrefn. Cafwyd amrywiaeth eang o safbwyntiau gan gyrff gwirfoddol a chynrychiolwyr yr awdurdodau lleol, ac fe glywodd y pwyllgor dystiolaeth am fentrau sydd ar y gweill gyda'r grwpiau lleol i fynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â throseddu. Cafodd y dystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ei chyflwyno'n ffurfiol i Edwina Hart, y Gweinidog dros Gyllid, Llywodraeth Leol a Chymunedau, ar ôl y cyfarfod.

Adfywio Cymunedau

13. Bu'r Pwyllgor yn trafod Adolygiad Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai y Cynulliad Cenedlaethol o Feithrin Gallu ar gyfer Adfywio Cymunedau yn ei gyfarfod ar 31 Ionawr 2003. Yn y Pwyllgor cafwyd cyflwyniadau ar y materion hyn gan gyrff lleol, gan gynnwys yr awdurdod lleol a grwpiau gwirfoddol. Cyflwynwyd y dystiolaeth a roddwyd i'r Pwyllgor i Gwenda Thomas, Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai, fel rhan o'r broses ymgynghori sydd ar y gweill.

Casgliad

14. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Pwyllgor wedi canolbwyntio ar wrando ar safbwyntiau pobl leol a chyrff lleol am faterion yr oedd y Gweinidogion neu'r pwyllgorau pwnc yn eu harchwilio ar lefel Cymru gyfan. Mae hyn wedi ychwanegu gwerth at waith y Cynulliad, a hoffwn ddiolch i bawb sydd wedi cymryd rhan yn y trafodaethau.

15. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi rhoi pwyslais ar annog y cyhoedd i gymryd rhan a'i gwneud yn haws cael mynediad i'r cyfarfodydd. Yn y dyfodol, gobeithiaf y bydd modd cryfhau cysylltiadau ag ysgolion a cholegau lleol, am fod gan fyfyrwyr gyfraniad gwerthfawr i'w wneud wrth helpu i ddatblygu polisi'r Cynulliad.

Val Lloyd
Cadeirydd

ATODIAD

PWYLLGOR RHANBARTH Y DE-ORLLEWIN

AMSERLEN Y CYFARFODYDD

Mai 2002 tan Ionawr 2003

Cyfarfod	Eitemau'r Agenda	Sefydliadau a gymerodd rhan
24 Mai 2002 Neuadd y Sir, Hwlffordd	Materion Anabledd Meicroffon Agored Adolygiad y Pwyllgor Datblygu Economaidd o Bolisi Ynni yng Nghymru Ethol Cadeirydd Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor	Y Comisiwn Hawliau Anabledd Awdurdod Datblygu Cymru Canolfan Eco Gorllewin Cymru Parc Cenedlaethol Arfordir Sir Benfro
15 Tachwedd 2002 Clwb Cymdeithasol Penlan, Abertawe	Troseddu ac Anhrefn	Partneriaeth Troseddu ac Anhrefn Castell-nedd Port Talbot Communities that Care Partneriaeth Troseddu ac Anhrefn Sir Benfro
31 Ionawr 2003 Neuadd Plwyf Llangynydd, Gwyr	Adolygiad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai o Feithrin Gallu ar gyfer Adfywio Cymunedau	Dinas a Sir Abertawe Cyngor Gweithredu Gwirfdoddol Castell-nedd Port Talbot Sefydliad Datblygu Cymunedau Rhwydwaith Colegau Agored De Orllewin Cymru